

NCEA: د والدینو لپاره معلومات

NCEA څه ته وايي؟

NCEA د نیو زیلانډ د ثانوی زده کړو د زده کوونکو عمومي اهلیت ته وايي.

ان سی ای ای په اصل کې د تعلیمي بریالیتوب ملي بری لیک دی چې په درو (۳) مرحلو ویشل کېږي درجه ۱، درجه ۲ او درجه ۳، کوم چې زده کوونکي یې د یوولسم، دوولسم او دیارلسم کلونو په بهیر کې یې ترلاسه کوي.

ولی باید زما اولاد NCEA د پاره زیار وباسي؟

NCEA د ټولو زده کوونکو لپاره دی – ځنی به پوهنتون ته ځي، نور به د مهارتي کارونو د زده کړې (شاگردی) لپاره پلان جوړوي، خو حتی نور به غالباً غواري چې عملی مهارتونه زده کړي او بېله کوم ځنډه د بنوونځي وروسته د کار/دندې په لټه کې شي.

دا ډیره اړینه (ضروری) ده چې د خپل اولاد د راتلونکي ژوندانه د پلانونو دپاره صحیح ان سی ای ای وټاکل شي.

زما اولاد څنګه NCEA ترلاسه کولای شي؟

په پخوا کې به زده کوونکو د کال په پای کې په یو درې (۳) ساعته آزموینه کې برخه اخیستل تر څو پوه شي چې په یوه مضمون کې یې څه زده کړيدي.

د NCEA سره سره اوس هم اړینې ملي آزمویني شتون لري چې د بهرنی آزموینو په نامه یادېږي او د کال په پای کې اخیستل کېږي خو ستاسې اولاد به د دی سره بیا هم د کال په بهیر کې آزمومول او ارزول کېږي – دغه ارزولو او آزمون ته دنننی (داخلي) ارزونه ویل کېږي ځکه چې دا په بنوونځي کې دننه پېښېږي.

په NCEA کې مضمونونه په معیارونو (بریالیتوب معیارونه او واحد معیارونه) باندې ویشل کېږي. دغه ټول هغه شیان دي چې باید زده کوونکي په پوه او خبر اوسې او وکولای شي چې ترسره یې کړي.

هر معیار د کړیبت یا اعتبار ارزښت لري – او کړیبتونه (اعتبار) تر وروستي یا نهایی اهلیت پورې شمارل کېږي.

پرځای د دی چې د انگلیسي ژبې د بشپړه مضمون یو درې (۳) ساعته آزموینه واخلستل شي، یو کورس کې د یوه معیار چې په هغه کې رسمي لیکنې لکه د کومي دندی لپاره غوښتنلیک لیکل او بل معیار چې په هغه کې د کومي وینا جوړول او وړاندې کول وي، شاملول کېدای شي. د دغو معیارونو څخه به ځنی د کال په پای کې آزمویني واخلستل شي او ځنی به د کال په بهیر کې ارزول کېږي.

زده کوونکي کولای شي چې د کال په بهیر کې کړیبتونه (اعتبار) جوړ کړي – او یا حتی چې تر یوه کال څخه هم زیات وخت کې – او یو ځل چې دوی خپل کړیبتونه لاس ته راوړي، همدغه کړیبتونه بیا تر پایه پورې پایښي. زده کوونکي کولای شي چې د زده کړې په بهیر کې د خپلو کړیبتونو څرک معلوم کړي چې څومره کړیبتونه یې تر لاسه کړيدي.

د NCEA لپاره څه ته اړتیا شته؟

د ان سی ای ای د اهلیت د هرې مرحلې لپاره زده کوونکي باید ۸۰ کړیبتونه (اعتبار) لاس ته راوړي. همداراز په دغو کې ځنی معیارونه لکه ویل، لیکل او ریاضي (لیک لوست او حساب) گډون لري.

لمړی درجه	۸۰ او یا ډیر کړیبتونه په لمړی مرحله کې، په گډون د ۱۰ کړیبتو په لیک لوست کې او ۱۰ کړیبتونه په حساب کې
دوهمه درجه	۸۰ کړیبتونه – لږ تر لږه ۶۰ کړیبتونه یا ډیر په دوهمه مرحله کې او ۲۰ کړیبتونه د هر یو بلې مرحلې څخه د لمړی مرحلې د لیک لوست او حساب اړتیاوی باید همدارنگه پوره کړل شي.
دریمه درجه	۸۰ کړیبتونه – لږ تر لږه ۶۰ کړیبتونه یا ډیر په دریمه مرحله کې او ۲۰ یا ډیر کړیبتونه په دوهمه مرحله کې.

د خپل اولاد د پایلي/ نتيجي په هکله پوهيدل

کله مو چي اولاد خپلي پایلي ترلاسه کړي، نو هله به تاسو پوه شئ ترڅو هغوی څومره کريډيټ/د نمره فيصدي اخيستي ده - خو په لومړئ مرحله کې يواځې کاميابي مطرح نده بلکه دا نور هم يو څه له ځانه سره لري. ستاسو د اولاد په (بري ليک) چي هغوی هرې درجي ته بريالي شوي وي پایلي بنودل کيږي. له دې تورو چي په انگليسي کې به غټ غټ ليکل شوي وي تاسي ته مالومه شي چي اولاد مو کومې درجي ته بريالي شوي دي. هغه توري په لاندي ډول دي:

Excellence - په ډېره لوړه درجه
Merit - په لوړه
Achieved - بريالي
Not Achieved - پاتې/ بي لاسته راوړني

لور هدف ټاکل

په یاد ولرئ چي (۸۰) کريډيټ د نمره تر ټولو لږه درجه فيصدي ده. نوځکه بايد خپل اولادونه وهڅوي ترڅو له دې ډېر کريډيټ ترلاسه کړي. که هغوی چيري له دې کريډيټو څخه لږ تر لږه (۵۰) هغه يې له (لوري) او (ډېرې لوري) درجي سره ترلاسه کړل، چي هغې ته بيا **Certificate of Endorsement** (معتبر بري ليک) ويل کيږي. دا ډول بري ليک به بيا ستاسو نه اولادونو سره د ښوونځي څخه له فارغيدو وروسته د کار په موندلو کې او همداراز د خپلي خوښي پوهنځي په ټاکنه کې مرسته وکړي.

ستاسي اولادونه بايد څنگه د خپلي خوښي کورسونه انتخاب کړي؟

د خپلي خوښي کورسونو او يا هم پوهنځيو چي د ملي تعليمي نصاب لپاره يې انتخابوي، اړينه ده چي له (۹) او (۱۰) ټولگي څخه پرې غور او فکر وشي. که ستاسي ماشوم کوم ځانگړي تخصص چي غواړي په راتلونکي کې يې ترلاسه کړي په خپل ذهن کې لري، نو بايد د تخصص په برخه کې له مشاورينو او خپلو ښوونکو نه چي کوم کورس د دوی لپاره مناسب دي مرسته وغواړي.

په پوهنتون کې د شاملېدو شرايط څه شي دي؟

پوهنتون کې د شاملېدو لپاره زده کوونکي بايد د منظور شوو مضمونونو له نوملړ څخه ۳ مضمونونه چي هر يو ۱۴ کريډيټ ولري او همدا راز (NCEA دريم درجه) په غوره پایلو سره ترلاسه کړي. هغوی بايد د رياضياتو او ليک لوست په برخه کې هم شرطونه پوره کړي. په عامه توگه په نوي زيلاڼد کې لومړنی شرط پوهنتون ته داخلېدل گڼل کيږي. ډېرې پوهنتونونه او د لوړو زده کړو ادارې په ځانگړي توگه د ځينو مشخصو کورسونو لپاره نور اضافي شرطونه هم لري.

په ښوونځي کې زما ماشوم د نورو کوم ډول زده کړو لپاره تيارې نيولي شي؟

د (ان سي اي اي) ترڅنگ ستاسي اولاد ته به د ښوونځي له خوا په ملي سطحه د پيژندل شوو بري ليکونو ورکړي زمينه هم برابرې شي. هغه په دې ډول دي: اداره او تجارت، کمپيوټر، ميلمه پالنه د (هوټل) لپاره، ميخانيکي انجنييري، سياحت او سفر، د نيوزيلاڼد بري ليک په انگليسي ژبه کې او داسې نور. په دې برخه کې تاسي کولای شئ په خپلو ښوونځيو کې د هغې ځانگړي په اړه چي ستاسو د ماشوم خوښيږي پوښتنه وکړئ. ځيني زده کړي په ښوونځيو کې بشپړيږي او ځيني نورې بيا په ښوونځيو کې پيل او د کارځاي او لوړو زده کړو ادارو کې بشپړيږي.

د واليدينو لپاره مهم ټکي

- پداسي حال کې چي ډيري ماشومان پدې پوهيږي خو بياهم له خپلو اولادونو وپوښتئ چي (ان سي اي اي) څه ډول يو بهير دي.
- د هغوی ملاتړ وکړئ د بيلگي په توگه (فرصت، وخت، موقع)، او له کورني ملاتړ څخه يې برخمن کړئ ترڅو په زده کړو کې يې کومک وشي، ياد مو وي چي ستاسو ماشومان نه يواځې د کال په پای کې بلکه د ټول کال په اوږدو کې آزمويل کيږي.

- کله مو چي د کورس په انتخاب کي له هغوی سره مرسته کوله، وبي هڅوی ترڅو په لومړي لیول کي څو ډوله انتخاب ولري، خو ترڅنگ يي په دي اړه هم فکر وکړی هغه ځانگي چي دوی يي په راتلونکي کي ادامه ورکولو ته لیواله دي او غواړي په ۲ او ۳ لیول کي تخصص پکي واخلې باید تمرکز وشي.
- خپل ماشومان وهڅوی ترڅو لوړې نمرې ځان ته هدف وټاکي، لکه؛ لوره او ډیره لوره درجه. دا به د دوی په تخصصي لړلید کي د ودې لامل شي، همداراز د دوی د خوښي پوهنځي ته په تلو کي به هم دوی ته لار هواره کړی.

که ستاسو د اولاد کومه ځانگړې څانگه او یا هم کوم پوهنځی په پام کي وي، نو هغه پوهنتون یا تحصیلي اداره چي دوی يي پکي د شاملیدو نیت لري باید مالوم کړی چي شرایط د شمول يي له ۲ یا ۳ لیول سره سر خوري.

- د خپلو اولادونو د پرمختگ په هکله د دوی له ښوونکو او ښوونځیو سره تل په اړیکه کي اوسئ.
- ډیرې ښوونځي د زده کړو په اړه د والدینو د خبراوي په موخه ډیرې گټورې غونډې جوړوي.

